

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“, Факултет по педагогика, Югозападен университет „Неофит Рилски” -

Благоевград

за дисертационен труд на тема: „Изследване на еволюцията и тенденцията на развитие на политиката на европейския съюз за намаляване на бедността в областта на образованието”

за присъждане на ОНС, „доктор“ по докторска програма „Теория на възпитанието и дидактика“, професионално направление 1.2. Педагогика, област на висше образование 1.

Педагогически науки.

Автор: **Жуей Уан**

Научен ръководител: **доц. д-р Красимира Марулевска**

Настоящото становище е изготвено на основание заповед № 1490 от 11.07.2025 г. на ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“, както и на решение на научното жури по процедурата.

Общо представяне на процедурата и докторанта

Жуей Уан е редовен докторант по професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика) в катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ при Факултет по педагогика на ЮЗУ „Неофит Рилски“ - Благоевград.

Процедурата и представеният комплект от документи е съобразен със Закона за развитието на академичния състав в Република България и Вътрешните правила за развитие на академичния състав в Югозападен университет „Неофит Рилски“.

Образованието и професионалният опит на докторант Уан я насочва към ОНС „доктор“ и към избора на темата на дисертационното изследване.

Актуалност на тематиката

Бедността в образованието остава сериозен социален и икономически проблем в ЕС, а достъпът до качествено образование е ключов за прекъсване на порочния кръг на бедността. Европейските стратегии поставят ясни цели за намаляване на преждевременното напускане на училище и повишаване на уменията. Глобални кризи като пандемията и миграционните вълни изострят проблема, което прави проследяването на еволюцията и тенденциите в политиките на ЕС особено важно за разработване на ефективни решения. Анализът на политиките на ЕС в образованието, основан на връзката между теория и

практика, разкрива историческата им еволюция, механизми и философия, като предоставя насоки за оптимизиране на образованието като двигател на социално включване и устойчиво развитие. Съпоставката с китайския опит, което прави докторант Жуей Уан, допълнително помага за идентифициране на предизвикателства и формулиране на ефективни стратегии.

Представяне на труда и оценка на съдържанието

Представеният дисертационен труд съдържа 245 страници и включва увод, четири глави, заключение и списък с използвана литература, съдържащ 103 източника.

В увода се обосновава значимостта и актуалността на темата, като се изтъква ролята на образованието за прекъсване на междугенерационната бедност и социалното изключване, както и значението на опита на ЕС за усъвършенстване на китайските политики. Представена е и концептуална схема на изследването, включваща историческия преглед, институционалната рамка, механизми за прилагане, анализ на тенденциите, сравнителен анализ с Китай и формулиране на практически насоки за бъдещо развитие.

В текста на първа глава значимостта и актуалността на темата отново са аргументирани чрез подчертаване на ролята на образованието за прекъсване на междугенерационната бедност и социалното изключване, както и чрез анализ на историческата еволюция на политиките на ЕС в тази област. Тук е представена пак концептуалната рамка, като подробно се проследява развитието на политиките в четири основни етапа – от началното на формиране до интеграционния и координационен период след Лисабонския договор. Описани са институционалните механизми и взаимодействието между основните органи на ЕС, консултативните структури и неправителствените организации. Представени са основни характеристики на еволюцията на политиките – хармонизираност, системност и постепенност, както и факторите, които ги движат – глобализацията, процесът на интеграция и различията между държавите членки. Посочена е и правната рамка, осигуряваща легитимността на тези политики, с акцент върху Договора за ЕС и Договора за функционирането на ЕС. Направен е сравнителен анализ с китайския опит и изводи за приложимостта на европейските практики в контекста на националните политики за образователно намаляване на бедността.

Втората глава от дисертационния труд се отличава с ясна структура и последователност, която улеснява възприемането на основните идеи. Авторът демонстрира

познаване на европейските политики за намаляване на бедността чрез образование, като умело проследява тяхната еволюция и институционални особености. Силна страна е системният подход, при който се съчетават исторически, правен и сравнителен анализ, което придава изследователска стойност на текста. Подчертаването на връзката между образованието и социалното включване, засилва актуалността на темата. Въпреки това на места изложението е прекалено детайлно и би спечелило от по-голяма синтезираност. Включването на китайския контекст добавя сравнителна перспектива, но също поставя предизвикателство за по-добро балансиране между европейската и националната гледна точка. Като цяло главата представлява принос към изследването и създава стабилна основа за последващите аналитични части на дисертацията.

Третата глава от дисертационния труд представя сравнителен анализ на политиките за намаляване на образователната бедност в Китай и Европейския съюз. Авторът представя целите, методите, финансовата подкрепа и резултатите от двете системи, като подчертава техните сходства и различия. Системното използване на емпирични данни и официални документи, придават висока научна стойност на изложението. Особено ценен е акцентът върху връзката между образованието, социалното включване и устойчивото развитие, което засилва актуалността на темата. Въпреки богатството от факти, на места изложението е твърде детайлно и би спечелило от по-голяма аналитична синтезираност. Предложените практически приложими изводи разширяват перспективата на сравнителното образователно изследване.

Четвъртата глава подчертава значимостта на европейския опит в областта на образователните политики за намаляване на бедността и възможностите му за приложение в китайски условия. Авторът разглежда макро-, мезо- и микро-аспекти на политиките, като поставя акцент върху качеството на образованието, ефективното използване на ресурсите и участието на социалните сили. Силна страна е интердисциплинарният подход, който комбинира теоретични основи с практически механизми като финансиране, мониторинг и участие на заинтересовани страни. Въпреки богатото съдържание, изложението би могло да спечели от по-голяма синтезираност на отделни раздели, за да се подчертаят най-значимите изводи. Главата включва препоръки за устойчиво развитие и образователна модернизация в Китай, като същевременно разширява научния дебат за трансфера на добри практики между различни социално-политически системи.

Преценка на публикациите:

Публикациите са 3 на брой и са по проблемите на дисертационното изследване.

Автореферат

Авторефератът представя по обобщен начин дисертационния труд. Достатъчно информативно е представено съдържанието по отделните глави.

Приноси:

Приносите не са отчетливо посочени в дисертационния труд, но коректно са представени в автореферата.

Препоръки и бележки към дисертационния труд:

Препоръчвам да се направят още публикации по темата на дисертацията, за да се споделят с повече читатели идеи, до които е стигнал авторът.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представеният дисертационен труд, разработен от докторант Жуей Уан, ми дава основание да дам положителна оценка и да предложа на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на *Жуей Уан* в област на висше образование: 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика, докторска програма „Тория на възпитанието и дидактика“

25.08.2025 г.

Автор на становището:

доц. д-р Мирослав Терзийски

OPINION

by assoc. prof. Dr. Miroslav Terziyski, Department "Management of Education and Special Pedagogy", Faculty of Pedagogy, South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad on the dissertation work on the topic: "STUDY OF THE EVOLUTION AND DEVELOPMENT TRENDS OF THE EUROPEAN UNION POLICY FOR REDUCING POVERTY IN THE FIELD OF EDUCATION" for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in the doctoral program "Theory of Education and Didactics", professional field 1.2. Pedagogy, field of higher education 1. Pedagogical Sciences.

Author: **WANG RUI**

Scientific supervisor: **Assoc. prof. Dr. Krasimira Marulevska**

This opinion was prepared on the basis of Order No. 1490 of 11.07.2025 of the Rector of South-West University "Neofit Rilski", as well as a decision of the scientific jury on the procedure.

General presentation of the procedure and the doctoral student

Rui Wang is a full-time doctoral student in the professional field 1.2. Pedagogy (Theory of Education and Didactics) in the Department of "Preschool and Primary School Pedagogy" at the Faculty of Pedagogy of the South-West University "Neofit Rilski" - Blagoevgrad.

The procedure and the presented set of documents are in accordance with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Internal Rules for the Development of the Academic Staff at the South-West University "Neofit Rilski".

The education and professional experience of doctoral student Wang direct her to the educational and scientific degree "doctor" and to the choice of the topic of the dissertation research.

Actuality of the topic

Poverty in education remains a serious social and economic problem in the EU, and access to quality education is key to breaking the vicious circle of poverty. European strategies set clear targets to reduce early school leaving and improve skills. Global crises such as the pandemic and migration waves exacerbate the problem, making tracking the evolution and trends of EU policies particularly important for developing effective solutions. The analysis of EU education policies, based on the link between theory and practice, reveals their historical evolution, mechanisms and philosophy, providing guidance for optimizing education as a driver of social inclusion and sustainable development. The comparison with the Chinese experience, made by doctoral student Rui Wang, further helps to identify challenges and formulate effective strategies.

Presentation of the work and evaluation of the content

The presented dissertation comprises 245 pages and includes an introduction, four chapters, a conclusion, and a list of references containing 103 sources.

The introduction justifies the importance and relevance of the topic, highlighting the role of education in breaking intergenerational poverty and social exclusion, as well as the importance of the EU's experience in improving Chinese policies. A conceptual framework for the study is also presented, including a historical overview, institutional framework, implementation mechanisms, trend analysis, comparative analysis with China, and formulation of practical guidelines for future development.

In the text of the first chapter, the importance and relevance of the topic are again argued by emphasizing the role of education in breaking intergenerational poverty and social exclusion, as well as by analyzing the historical evolution of EU policies in this area. Here, the conceptual framework is presented again, tracing in detail the development of policies in four main stages - from the initial formation to the integration and coordination period after the Lisbon Treaty. The institutional mechanisms and the interaction between the main EU bodies, consultative structures and non-governmental organizations are described. The main characteristics of the evolution of policies are presented - harmonization, systematicity and gradualness, as well as the factors that drive them - globalization, the integration process and the differences between the Member States. The legal framework ensuring the legitimacy of these policies is also indicated, with an emphasis on the EU Treaty and the Treaty on the Functioning of the EU. A comparative analysis with the Chinese experience is made and conclusions are drawn about the applicability of European practices in the context of national policies for educational poverty reduction.

The second chapter of the dissertation is distinguished by a clear structure and consistency, which facilitates the perception of the main ideas. The author demonstrates knowledge of European policies for poverty reduction through education, skillfully tracing their evolution and institutional features. A strong point is the systematic approach, which combines historical, legal and comparative analysis, which gives the text a research value. The emphasis on the relationship between education and social inclusion enhances the relevance of the topic. However, in places, the presentation is too detailed and would benefit from greater synthesis. The inclusion of the Chinese context adds a comparative perspective, but also poses a challenge for a better balance

between the European and national perspectives. Overall, the chapter represents a contribution to the research and creates a solid foundation for the subsequent analytical parts of the dissertation.

The third chapter of the dissertation presents a comparative analysis of educational poverty reduction policies in China and the European Union. The author presents the goals, methods, financial support and results of the two systems, emphasizing their similarities and differences. The systematic use of empirical data and official documents gives the presentation a high scientific value. The emphasis on the relationship between education, social inclusion and sustainable development is particularly valuable, which enhances the relevance of the topic. Despite the wealth of facts, in places the presentation is too detailed and would benefit from greater analytical synthesis. The proposed practically applicable conclusions broaden the perspective of comparative educational research.

The fourth chapter highlights the importance of European experience in the field of education policies for poverty reduction and its applicability in Chinese conditions. The author examines macro-, meso- and micro-aspects of policies, emphasizing the quality of education, the efficient use of resources and the participation of social forces. A strong point is the interdisciplinary approach, which combines theoretical foundations with practical mechanisms such as financing, monitoring and stakeholder participation. Despite the rich content, the presentation could benefit from a greater synthesis of individual sections to highlight the most significant conclusions. The chapter includes recommendations for sustainable development and educational modernization in China, while expanding the scholarly debate on the transfer of good practices between different socio-political systems.

Evaluation of publications:

There are 3 publications in total and they are on the issues of the dissertation research.

Abstract

The abstract presents the dissertation work in a summarized manner. The content of the individual chapters is presented in a sufficiently informative manner.

Contributions:

The contributions are not clearly stated in the dissertation, but are correctly presented in the abstract.

Recommendations and notes regarding the dissertation:

I recommend that more publications be made on the topic of the dissertation in order to share with more readers the ideas that the author has arrived at.

CONCLUSION:

The presented dissertation, developed by doctoral student Wang Rui, gives me reason to give a positive assessment and to propose to the esteemed scientific jury to award the educational and scientific degree "Дoctor" to Wang Rui in the field of higher education: 1. Pedagogical Sciences, professional field 1.2. Pedagogy, doctoral program "Theory of Education and Didactics".

25/08/2025

Author of the opinion:

assoc. prof. Dr. Miroslav Terziyski